

## **АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ**

**про результати опитування викладачів освітньо-професійної програми  
«Педагогіка вищої школи» щодо якості надання освітніх послуг у лютому  
2020-2021 н.р.**

### **Загальна інформація про дослідження і респондентів**

Опитування викладачів у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет» здійснювалося відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», «Положення про освітні програми в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Опитування є формою участі викладачів вищої освіти в системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу студентоцентрованого підходу у навчанні.

Опитування проводилось із використанням програмного забезпечення GOOGLE FORMS, шляхом онлайн анкетування у лютому 2021 року.

В анкетуванні взяли участь 14 респондентів, що складає 88% від загальної кількості викладачів освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи».

### **Аналіз результатів опитування викладачів**

З метою отримання об'єктивної інформації щодо очікувань та рівня задоволення викладачів якістю освіти і станом освітнього процесу в ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» було використано анкету, запропоновану в межах участі ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ). Анкета самооцінювання інфраструктури ДДПУ забезпечення академічної доброчесності та якості освіти має на меті здійснити системний огляд інфраструктури для підтримки академічної доброчесності та моніторингу якості освіти, зафіксувати існуючі політики та процедури для їх упровадження, та

відповідність (невідповідність) цих процедур потребам. Анкета складалася із 30 питань: 14 питань закритого типу, 15 питань відкритого типу та 1 питання передбачало надання контактної інформації викладача.

*1. Внутрішньоінституційні норми забезпечення академічної доброчесності та якості освіти.*

На питання про розуміння своєї ролі та функції у механізмах протидії академічній недоброчесності 92% викладачів підтвердили розуміння своєї ролі (71% – абсолютно відповідає та 21% – скоріше відповідає).

Так само виявили вони свою обізнаність і у питанні про накладання санкцій на здобувачів, якщо вони порушили правила академічної доброчесності (50% – абсолютно відповідає, 36% – скоріше відповідає).

На відміну від двох попередніх питань, у питанні про дотримання всіма викладачами університету єдиної процедури у разі виявлення порушення академічної доброчесності переважав варіант відповіді «скоріше відповідає» (43%), варіант відповіді «абсолютно відповідає» – 29%.

На питання про досвід участі в заходах, на яких роз'яснювали викладачам норми законодавства, рекомендації МОН, політику закладу щодо академічної доброчесності в освітньому процесі, 79% дали позитивну відповідь, 14% – негативну та 7% респондентам важко було відповісти на це питання.



**Рис. 1.** «Чи доводилося Вам брати участь у заходах, на яких роз'яснювали викладачам норми законодавства, рекомендацій МОН, політики закладу щодо академічної доброчесності в навчальному процесі? Семінари/тренінги/збори?»

У цілому відзначимо, що ознайомленість викладачів із внутрішньоінституційними нормами забезпечення академічної доброчесності та

якості освіти є на достатньому рівні. Проте, вважаємо важливим поступове залучення усіх викладачів до роз'яснювальних заходів з питань академічної доброчесності.

На питання про доступ до програмного забезпечення з виявлення плагіату 36% викладачів зазначили, що ЗВО дає доступ до такого забезпечення; 57% зазначили використання програмного забезпечення у вільному доступі; 7% обрали самостійну передплату; 21% відмітили централізовану перевірку на плагіат; 14% обрали варіант відповіді «Ні».

Про частоту використання такого забезпечення викладачі дали такі відповіді: 64% – час від часу, коли маю підозру; 43% – використовую, але тільки для курсових та дипломних; 7% – використовую завжди для всіх студентських письмових робіт; 7% – не було потреби – ніколи не було підозри на плагіат.

Враховуючи ці відповіді, очевидним є використання переважною більшістю викладачів програмного забезпечення для виявлення плагіату.

На питання про випадки, у яких викладач може заплющити очі на плагіат, були отримані такі відповіді: 57% – якщо обсяг плагіату був незначний; 29% – у жодному випадку; 7% – якщо здобувач/ка не знав/ла про наслідки та санкції за плагіат; 7% – якщо здобувач/ка не розуміє, що таке плагіат. Відповіді на питання: якщо здобувач/ка має надмірне навчальне навантаження; якщо здобувач/ка має синдром відмінника; якщо більшість здобувачів вдається до плагіату не перевищили 7%.

На питання про дії викладача у разі, якщо йому стало відомо, що здобувач/ка порушив/-ла правила академічної доброчесності на екзамені або в письмовій роботі, був отриманий такий розподіл: 50% – дотримуюсь процедур, які діють в нашому закладі; 50% – не зараховую роботу; 36% – знижую оцінку; 21% – повідомляю декану; 7% – нічого, бо такого ніколи не траплялось; 7% – у нас немає чітких процедур; 7% – я не знаю, що робити.

На питання про ситуацію, коли здобувач/-ка скопіював/-ла одне речення з іншого джерела та використав/-ла у своїй роботі, викладач НЕ вважатимете це плагіатом, респонденти дали такі відповіді:

86% – якщо це речення взято в лапки та є згадка автора та сторінки праці;

29% – якщо це лише одне речення, то цього недостатньо, щоб вважатись плагіатом; 21% – якщо це речення взято з іншої власної роботи, навіть якщо немає посилання; 7% – якщо кілька слів змінено, навіть якщо немає посилання.

Отже, за результатами відповідей на вказаний блок питань, необхідним є підвищення обізнаності викладачів щодо дій, у разі виявлення ними факту порушення правил академічної доброчесності на екзамені або в письмовій роботі здобувачем/-кою.

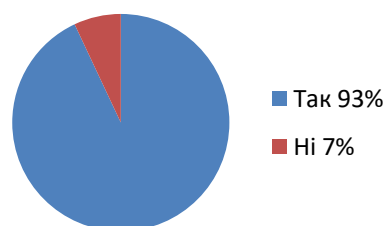
## *2. Зворотна комунікація від студентства та викладачів/ок.*

На питання чи проводяться у нашому ЗВО опитування щодо якості освітніх програм 79% респондентів відповіли так, щорічно; 14% респондентів відповіли так, раз на декілька років і 7% респондентів відповіли ні.



**Рис. 2. «Чи проводяться у Вашому ЗВО опитування щодо якості освітніх програм?»**

На питання чи вносять у освітні програми зміни за результатами опитувань щодо якості освітніх програм 93% респондентів відповіли так, 7% респондентів відповіли ні.



**Рис. 3. «Чи вносять у освітні програми зміни за результатами опитувань щодо якості освітніх програм?»**

На питання хто бере участь у обговореннях і прийнятті рішень щодо внесення змін в освітні програми 86% респондентів відповіли, що викладачі; 86% респондентів відповіли, що гаранті освітніх програм; 64% респондентів відповіли, що декани факультетів; 50% респондентів відповіли, що представники студентського самоврядування; 36% респондентів відповіли, що здобувачі.

На питання я знаю, куди повідомляти, якщо вважаю, що здобувач порушив правила академічної недоброчесності 57% респондентів відповіли абсолютно відповідає; 7% респондентів відповіли абсолютно не відповідає.

У цілому відзначимо, що зміни в освітні програми вносяться кожного року згідно з результатами опитування здобувачів, викладачів та співпраці із стейкхолдерами. З обмеженням очної роботи зі здобувачами вищої освіти обсяг інформування їх стосовно освітніх програм був зменшений. Після зняття обмежень карантинних заходів будуть відновлені всі види інформування здобувачів в повному обсязі. Посилити участь студентської спільноти в обговоренні змісту освітніх програм.

Викладачі рідко користуються можливістю подання скарг у ЗВО.

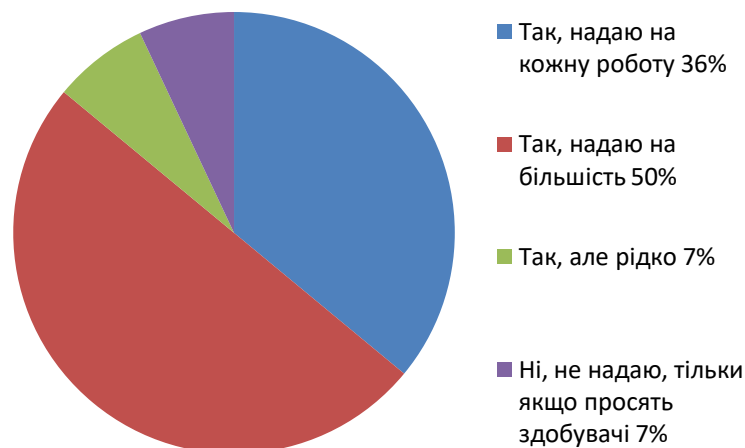
*3. Оцінювання: наскільки ефективно викладачі/ки комунікують студентству його критерії.*

На питання чи Ви ознайомлюєте здобувачів на початку курсу із загальними критеріями оцінювання дисципліни? 86% респондентів відповіли так, ознайомлюю усно; 64% респондентів відповіли так, це прописано у силабусі; 36% респондентів відповіли, що надають інформацію на прохання здобувачів.

Питання чи пояснюєте Ви здобувачам критерії оцінювання? 86% респондентів відповіли так проговорюю на початку курсу; 21% респондентів відповіли так, якщо просять пояснити; 7% респондентів відповіли ні, бо це прописано в силабусі.

На питання про те, як саме здобувачі отримують силабус 79% викладачів обрали варіант відповіді «Можуть його завантажити онлайн», 36% – «Я розсилаю їм на електронну пошту (групову/старості)», 36% – «До мене звертаються, і я надаю», 14% – «Кафедра розсилає», 7% – «Важко відповісти».

На питання чи надаєте Ви відгук на роботи здобувачів? 36% респондентів відповіли так, надаю на кожну роботу; 50% респондентів відповіли так, надаю на більшість; 7% респондентів відповіли так, але рідко; 7% респондентів відповіли ні, не надаю, тільки якщо просять здобувачі.



**Рис. 4.** «Чи надаєте Ви відгук на роботи здобувачів?»

Питання поясніть, чому саме Ви не надаєте відгук? 14% респондентів відповіли мені бракує часу для цього; 14% респондентів відповіли, що вважають це недоцільним; 57% респондентів відповіли, що здобувачі не звертаються з цим питанням.

Питання я завжди пояснюю, щоб здобувачі мали чіткі і зрозумілі критерії оцінювання робіт? 79% респондентів відповіли, що абсолютно відповідає та 21% респондентів відповіли, що скоріше відповідає.

Отже, варто зазначити, що викладачі на початку занять ознайомлюють здобувачів з критеріями оцінювання письмових робіт – чітко, ясно, зрозуміло, про що описано в силабусі або робочій програмі. Вважаємо необхідною активізацію роботи щодо ознайомлення студентства з силабусами навчальних дисциплін.

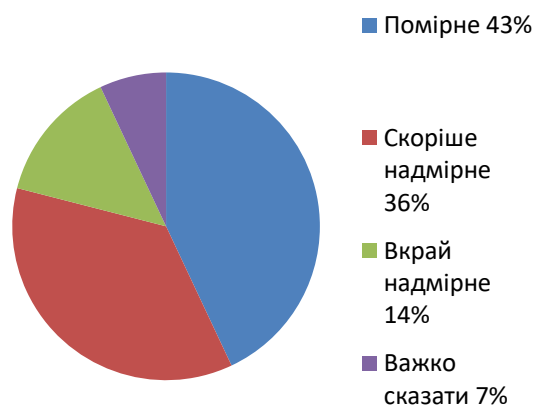
На всі письмові роботи викладачі надають відгуки. Рекомендувати викладачам коментувати виставлені оцінки за письмові роботи (більш детально).

*4. Навантаження: практики, пов'язані із встановленням та моніторингом дотримання оптимального навчального навантаження здобувачів та викладачів.*

На питання як Ви загалом оцінюєте навчальне навантаження здобувачів у

вашому закладі? 72% респондентів відповіли, що помірно; 7% респондентів відповіли, що скоріше надмірно; 7% респондентів відповіли, що вкрай надмірно; 7% респондентів відповіли, що скоріше мізерно; 7% респондентів відповіли, що вкрай мізерно.

На питання як Ви загалом оцінюєте власну завантаженість? 43% респондентів відповіли, що помірно; 36% респондентів відповіли, що скоріше надмірно; 14% респондентів відповіли, що вкрай надмірно; 7% респондентам важко було відповісти на це питання.



**Рис. 5. «Як Ви загалом оцінюєте власну завантаженість?»**

У цілому відзначимо, що навантаження викладачів в університеті помірно. Запропонувати викладачам ЗВО, крім викладацької роботи, активно реалізовувати свої здібності в інших сферах життя університету.

Враховуючи опрацьовані дані зазначимо, що, в цілому, стан практик та політики щодо академічної доброчесності у ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» є задовільним.

До сильних сторін ми відносимо:

- сформованість нормативної бази;
- відкритість адміністрації до взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу;
- наявність технічного забезпечення для перевірки академічних текстів на плагіат;

- достатній рівень ознайомленості здобувачів та викладачів із внутрішньоінституційними нормами забезпечення академічної доброчесності та якості освіти.

Проведене опитування також дозволило виділити питання, які потребують доопрацювання:

- поступове залучення усіх викладачів до роз'яснювальних заходів з питань академічної доброчесності;

- активізація роботи з інформування здобувачів про зміст та особливості освітніх програм;

- ознайомлення студентства із силабусами навчальних дисциплін;

- підвищення обізнаності викладачів щодо дій, у разі виявлення ними факту порушення правил академічної доброчесності на екзамені або в письмовій роботі здобувачем/-кою.